

ROZPORZĄDZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 28 sierpnia 1954 r.

w sprawie powierzania osobom nie będącym pracownikami nauki funkcji dydaktycznych i naukowych w szkołach wyższych i w Polskiej Akademii Nauk.

Na podstawie art. 66 ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki (Dz. U. z 1952 r. Nr 6, poz. 38) zarządza się, co następuje:

I. Zastępcy profesora.

§ 1. Osobie, która w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia wykonuje na zasadzie umowy lub mianowania funkcje dydaktyczne i naukowe w szkole wyższej bądź funkcje naukowe w Polskiej Akademii Nauk lub podległych jej placówkach naukowych w zakresie spełnianym przez samodzielnych pracowników nauki — właściwy minister (Prezydium Polskiej Akademii Nauk) może przyznać na wniosek rektora (sekretarza wydziału, dyrektora samodzielnej placówki naukowej Polskiej Akademii Nauk) tytuł zastępcy profesora.

§ 2. Osobie, która po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia podejmie na zasadzie umowy wykonywanie funkcji dydaktycznych i naukowych w szkole wyższej bądź funkcji naukowych w Polskiej Akademii Nauk lub podległych jej placówkach naukowych w zakresie spełnianym przez samodzielnego pracownika nauki — właściwy minister (Prezydium Polskiej Akademii Nauk) może przyznać na wniosek rektora oparty o uchwałę senatu (sekretarza wydziału, dyrektora samodzielnej placówki naukowej Polskiej Akademii Nauk) tytuł zastępcy profesora jedynie wówczas, gdy osoba ta:

- 1) przez okres co najmniej 7 lat była nieprzerwanie pomocniczym pracownikiem nauki bądź przez okres 3 lat spełniała funkcje samodzielnego pracownika nauki w szkole wyższej lub w Polskiej Akademii Nauk albo w podległych jej placówkach naukowych, powierzone jej na czas oznaczony w trybie ustalonym w części II niniejszego rozporządzenia, wykazała się dużymi zdolnościami dydaktyczno-wychowawczymi i położyła zasługi w nauczaniu i podnoszeniu wyników nauczania studentów lub też
- 2) jest wybitnym specjalistą-praktykiem w dziedzinie związanej bezpośrednio z kierunkiem powierzonych zajęć dydaktycznych oraz naukowych, posiada co najmniej 10 lat pracy w tej dziedzinie oraz ukończone studia wyższe drugiego stopnia lub równorzędne bądź posiada dyplom magistra lub lekarza,
- 3) jest laureatem nagrody państwowej i, pomimo że nie posiada 10-letniego okresu pracy, spełnia pozostałe warunki wymienione w pkt 2,
- 4) jest wybitnym specjalistą-praktykiem w dziedzinie związanej z kierunkiem zajęć, powierzonych jej w wyższej szkole artystycznej.

§ 3. 1. W umowie ustala się obowiązki dydaktyczne, organizacyjne i naukowe zastępcy profesora. Umowę zawiera się na czas nieoznaczony.

2. W umowie należy zastrzec, że zastępca profesora nie może bez zgody rektora szkoły wyższej bądź Prezydium Polskiej Akademii Nauk zajmować się inną pracą zarobkową oraz że prawo używania tytułu zastępcy profesora wygasa z dniem rozwiązania umowy.

3. Umowę o wykonywanie funkcji określonych w ust. 1 i 2 z osobą, której przyznano w trybie §§ 1 lub 2

tytuł zastępcy profesora, zawiera i rozwiązuje w szkole wyższej rektor, a w Polskiej Akademii Nauk i podległych jej placówkach naukowych — jej Prezydium.

4. Wymiar zajęć obowiązkowych zastępcy profesora określi odpowiednio minister, któremu podlega szkoła wyższa, lub Prezydium Polskiej Akademii Nauk.

5. Wysokość wynagrodzenia zastępcy profesora za wykonywanie czynności określonych w ust. 1 oraz zasady wynagradzania za czynności dodatkowe przekraczające wymiar zajęć obowiązkowych określają odrębne przepisy.

§ 4. 1. W umowie określonej w § 3 należy zastrzec, że umowę zawartą na czas nieoznaczony można rozwiązać w każdym czasie w drodze obustronnego porozumienia lub wypowiedzieć na trzy miesiące kalendarzowe naprzód przed końcem semestru.

2. W przypadku niemożności wykonywania obowiązków z ważnych powodów pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia przez okres przysługujący pracownikowi państwowemu.

§ 5. Zastępca profesora korzysta z prawa do urlopu wypoczynkowego w wymiarze przysługującym samodzielnemu pracownikowi nauki oraz ze wszystkich innych uprawnień w zakresie przysługującym pracownikowi państwowemu.

II. Powierzanie w szkołach wyższych na czas oznaczony funkcji dydaktycznych i organizacyjnych wykonywanych przez samodzielnych pracowników nauki.

§ 6. 1. Wykonywanie w szkole wyższej funkcji dydaktycznych i organizacyjnych można powierzyć w drodze umowy zawartej na czas oznaczony osobie, zwanej dalej „wykładowcą”, odpowiadającej warunkom określonym w ust. 2, jeżeli zatrudnienie samodzielnego pracownika nauki nie jest możliwe ze względu na brak odpowiednich kadr naukowych.

2. Wykonywanie funkcji określonych w ust. 1 można powierzyć osobie, która ukończyła studia wyższe drugiego stopnia lub równorzędne bądź posiada dyplom magistra lub lekarza albo dyplom zawodowy wyższej szkoły artystycznej i która ponadto wykazała się pracą pedagogiczną lub naukową albo wybitnymi osiągnięciami w pracy zawodowej w zakresie danego przedmiotu. W wyższych szkołach artystycznych funkcje, o których mowa w ust. 1, może wykonywać również osoba, nie posiadająca wyższych studiów artystycznych, jeżeli jest specjalistą-praktykiem w dziedzinie związanej z kierunkiem powierzonych jej zajęć.

3. Jeżeli zasadnicze zajęcia objęte planem studiów mają trwać przez:

- 1) jeden semestr — umowę zawiera się na okres sześciu miesięcy, w ciągu których na urlop wypoczynkowy przypada 15 dni,

2) dwa semestry — umowę zawiera się na okres jednego roku, w ciągu którego na urlop wypoczynkowy przypada 30 dni.

4. Wymiar zajęć obowiązkowych wykładowcy określi minister, któremu podlega szkoła wyższa.

5. Wysokość wynagrodzenia wykładowcy wykonującego funkcje określone w ust. 1 i zasady wynagradzania za czynności dodatkowe przekraczające wymiar zajęć obowiązkowych określają odrębne przepisy.

6. W umowie należy zastrzec, że w przypadku niemożności wykonywania obowiązków z ważnych powodów wykładowca zachowuje prawo do wynagrodzenia przez okres przysługujący kontraktowemu pracownikowi państwowemu.

7. Umowę zawiera i rozwiązuje rektor.

8. Wykładowca korzysta ze wszystkich uprawnień przysługujących pracownikowi państwowemu z uwzględnieniem zmian wynikających z ust. 3—5.

§ 7. W umowie określonej w § 6 należy zastrzec, że wykładowca, któremu powierzono wykonywanie funkcji określonych w § 6 ust. 1 na czas oznaczony, zobowiązuje się na zlecenie szkoły przeprowadzać egzaminy z wykładanego przez siebie przedmiotu w czasie najbliższych sesji egzaminacyjnych, przewidzianych w planie studiów, nawet wówczas, gdy egzaminy nie odbywają się w okresie wymienionym w § 6 ust. 3.

III. Powierzenie w szkole wyższej na czas oznaczony funkcji dydaktycznych i organizacyjnych wykonywanych przez pomocniczych pracowników nauki (prowadzenie ćwiczeń).

§ 8. 1. Wykonywanie w szkole wyższej funkcji dydaktycznych i organizacyjnych spełnianych przez pomocniczych pracowników nauki można powierzyć w drodze umowy zawartej na czas oznaczony osobie odpowiadającej warunkom określonym w ust. 2, jeżeli zatrudnienie pomocniczego pracownika nauki nie jest możliwe ze względu na niemożność powierzenia odpowiednich zajęć stałemu pracownikowi szkoły wyższej.

2. Wykonywanie funkcji określonych w ust. 1 można powierzyć osobie, która ma ukończone studia wyższe co najmniej pierwszego stopnia a nadto posiada uzdolnienie do pracy naukowej albo doświadczenie w pracy pedagogicznej lub zawodowej w zakresie danego przedmiotu.

3. Jeżeli zasadnicze zajęcia objęte planem studiów mają trwać przez:

1) jeden semestr — umowę zawiera się na okres sześciu miesięcy, w ciągu których na urlop wypoczynkowy przypada 15 dni,

2) dwa semestry — umowę zawiera się na okres jednego roku, w ciągu którego na urlop wypoczynkowy przypada 30 dni.

4. Wymiar zajęć obowiązkowych określi właściwy minister, któremu podlega szkoła wyższa.

5. Wysokość wynagrodzenia osoby wykonującej funkcje określone w ust. 1 i zasady wynagradzania za czynności dodatkowe przekraczające wymiar zajęć obowiązkowych określają odrębne przepisy.

6. W umowie należy zastrzec, że w przypadku niemożności wykonywania obowiązków z ważnych powodów pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia przez okres przysługujący kontraktowemu pracownikowi państwowemu.

7. Osoba, z którą zawarto umowę, korzysta ze wszystkich uprawnień przysługujących pracownikowi

państwowemu z uwzględnieniem zmian wynikających z ust. 3—5.

8. Umowę zawiera i rozwiązuje rektor.

9. Właściwy minister w określonych przypadkach może zastrzec, że umowy będą zawierane po zasięgnięciu opinii komisji kwalifikacyjnej dla pomocniczych pracowników nauki.

§ 9. 1. Rektorzy szkół wyższych mogą w granicach przyznanych w tym celu etatów powierzać w drodze umowy wykonywanie niektórych rodzajów funkcji asystenckich osobom o nie ukończonych studiach wyższych (zastępcy asystenta).

2. Wymiar zajęć obowiązkowych określi właściwy minister zarządzający szkołą wyższą. Wysokość wynagrodzenia określają odrębne przepisy.

3. Umowę zawiera rektor na czas oznaczony nie dłuższy niż rok szkolny; przepisy § 8 ust. 3, 6 i 9 mają odpowiednie zastosowanie.

4. Osoba, z którą zawarto umowę określoną w ust. 1, korzysta ze wszystkich uprawnień przysługujących kontraktowemu pracownikowi państwowemu z uwzględnieniem zmian wynikających z ust. 2 i 3.

IV. Powierzenie na czas oznaczony niektórych funkcji dydaktycznych (godziny zleczone) wykonywanych przez samodzielnych lub pomocniczych pracowników nauki.

§ 10. 1. Jeżeli plan studiów w szkołach wyższych nie wymaga zatrudnienia odpowiednich pracowników nauki w pełnym wymiarze zajęć obowiązkowych albo nie jest rzeczą możliwą zlecenie prowadzenia dodatkowych zajęć pracownikom nauki zatrudnionym w tych jednostkach, wykonywanie niektórych funkcji dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia oraz związane z tym odpowiednie czynności dydaktyczne) spełnianych przez samodzielnych lub pomocniczych pracowników nauki, powierzyć można w drodze umowy osobom mającym kwalifikacje określone w § 6 ust. 2 lub w § 8 ust. 2.

2. Umowę o wykonywanie funkcji określonych w ust. 1 zawiera i rozwiązuje rektor szkoły wyższej.

§ 11. 1. Umowa określona w § 10 powinna ustalać efektywną liczbę godzin wykładów lub ćwiczeń.

2. Umowę zawiera się na czas oznaczony nie dłuższy niż rok, z tym że gdy zatrudnienie stanowi główne źródło utrzymania, a zajęcia objęte umową mają trwać zgodnie z planem studiów przez:

1) jeden semestr — umowę zawiera się na czas dłuższy o 15 dni od okresu trwania tych zajęć,

2) dwa semestry — umowę zawiera się na czas dłuższy o 30 dni od okresu trwania tych zajęć.

3. W umowie należy zastrzec, że wynagrodzenie za godziny wykładów obejmuje również wynagrodzenie za konsultacje przeprowadzone w związku z wykładami w wymiarze 15% czasu tych zajęć.

4. Ponadto w umowie należy zastrzec, że osoby prowadzące wykłady lub ćwiczenia zobowiązane są do przeprowadzenia związanych z tymi zajęciami egzaminów lub zaliczeń nawet wówczas, gdy egzaminy bądź zaliczenia przeprowadzane są po upływie okresu, na który została zawarta umowa. Egzaminy są wynagradzane według obowiązujących przepisów.

§ 12. 1. W umowie określonej w §§ 10 i 11 należy postanowić, że wysokość wynagrodzenia za wykonywanie funkcji dydaktycznych (godziny zleczone) określają obowiązujące przepisy.

2. Poza uprawnieniami wymienionymi w ust. 1 i w § 11 osoba, której powierzono wykonywanie niektórych funkcji dydaktycznych (godziny zleczone), korzysta ze wszystkich uprawnień przysługujących kontraktowemu pracownikowi państwowemu.

V. Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 13. Przepisy rozporządzenia nie mają zastosowania do szkół wyższych, które nie podlegają przepisom ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki (Dz. U. z 1952 r. Nr 6, poz. 38).

§ 14. Tracą moc dotychczasowe przepisy w sprawach unormowanych rozporządzeniem.

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: w z. *H. Minc*